

IN EPIPHANIA
domini. Matthæi secundo.

In illo tempore: Cum natus esset Iesus in Bethleem iudæ, in diebus Herodis regis. Et reliqua.

In capitulo huius lecti
onis, tria sunt quæ no
bis beatus **Matthæus**
euangelista cõmendat, p
sonam scilicet nascẽris, lo
cum natiuitatis & stẽpus.
Decebat em, ut in illa dñi
natiuitate nihil autorita
tis deesset. Personã ergo
ostendit, cum ait: **Cũ na
tus esset Iesus:** locũ,
cum subiũxit: **In Beth**

leem Iudæ: tempus cũ infert: **In diebus He
rodis regis.** Bene autẽ, postquam dixit Bethleem,
addidit Iudæ, ad distinctionẽ alterius Bethleem, quæ
esse in Galilæa, ex libro Iesu Naue comprobatur. Pul
chre ergo dominus in Bethleem nasci uoluit. Bethle
em quippe domus panis interpretat, eo quod ibi pa
uerit Iacob patriarcha pecora sua, imponens ei no
men Bethleem, ob futura significationis mysteriũ,
quæ prius Ephrata uocabatur. Locus namq; in quo
dominus nasciturus erat, antẽ Bethleẽ uocatus est,
quia futurũ profecto erat, ut uerus panis ibi per mã
teriam carnis appareret, qui electorum mentes æterẽ
nã satietate reficeret, ipse scilicet qui ait in euãgelio:

Ego sum panis uiuus, qui de celo descendi. **Et** de quo per Psalmistam dicitur: Panē de celo dedit eis. **Et**, **Psalm. 79** per angelorum manducauit homo. De quo etiam pulchre Sedulius cecinit, dicens: **Christus erat panis, Christus petra, Christus in undis.** Recte etiam in diebus **Herodis** nasci uoluit, ut impleretur propheta **Iacob**, dicentis. **Non auferetur sceptrū de Iuda, nec dux de femoribus eius, donec ueniat qui mittendus est, & ipse erit ex pectario gentium.** **Ex** quo enim de **Aegypto** ascēderunt, suæ gētis principes, reges & duces habuerunt. **Iā** uero deficientibus principibus ex **Iuda**, primus ex alienigenis **Herodes** regnū **Iudæorū** arripuerat. Cuius gā se mētio intulit, qualiter ad **Iudaici** regni apicem puenit, breuiter cōmemorandū uideatur. **Cum** enī hi qui de **Matathia** stirpe descenderāt, per aliqua annorum spatia ducatum regni **Iudæorū** tenuissent, peruenit tandē potestas ad quendam uirum, ex eorum stirpe genitum, nomine **Alexandrū**. **Qui** cum post aliquod tempus obiisset, reliquit uxorem cum duobus filijs paruulis, quorū unus **Aristobulus**, alter **Hycanus** uocabat. **Qui** cū adulti essent, desiderio regnādi iurgia inter se habere cōeperunt. **Erat** tūc quidā uir nomine **Antipater**, fortis uiribus, facultate ditissimus, ex **Herode** quodā genitus, q̄ in tēplo **Apollinis** ædituus erat. **Hunc** ergo sibi **Hycanus** in amicitiam & societatem cōtra fratrem uocauit. **Cum**q; eū non solū armis, sed etiā in facultatibus adiuuaret, etiam ut **Romanorū** ducum auxilium peteret, perdociuit, eo quod tunc **Romani** præ cæteris hominibus, in ordinandis regni negocijs, fide & sapientia atq; fortitudine præcellerent. **Et** quia longū est ire per singula, cum **Aristobulus** a **Romanis** captus,

Gene. 49

Romã sub custodia duceretur, ducatus regni Iudaici ad Hyrcanum peruenit. Tunc memor beneficij ab Antipatro sibi collati, eum in amicitia & socij coluit, in tantũ, ut procuracionẽ alicuius partis Iudaici regni ei sub se cõmitteret. Habuit uero idẽ Antipater uxorẽ Cypridem noie, ex Arabia generatam, ex qua sumpfit filios, quorũ unum Phaselũ, alterum Herodẽ nominauit. Cumq; longo confectus senio, uitã sinisset presentem, potestate, quam ab Hyrcano in Iudæis acceperat, Herodi filio suo reliquit. Qui cum callidus & cautus animo strenue ea quæ ad se pertinebãt agere cõpisset, Hyrcani neptem Aristobuli filiam in coniugiũ suscepit. Cũ uero post aliquod tẽpus Hyrcanus in prelio, quod cõtra Arabas sumplerat, captus esset, etiã exilio detentus est. Et tunc primum Herodes, quasi uice illius, potestatem illius obtinuit. Sed cum post aliquod tempus Hyrcanus amputatis auribus Iudæã reuertere tur, simulauit se idem Herodes cum in pace suscipere: sed postea cũ eũ fraude necasset, fraudulenter potestatem illius obtinuit, & primum a Cassio Romanorum duce, postea ab ipso imperatore potestate accepta, regnum Iudæorũ sibi subiugauit. Hac igitur fraudulennia primus ex alienigenis Herodes, regnũ sub sua potestate Iudæorũ accepit, quo regnante, dñs Iesus Christus secundũ prophetas prædictus, natus est in Bethleem oppido Iudæ. Quia enim deficientibus principibus ex Iuda, alienus & extraneus atq; falsus regnum Iudæorũ arripuerat, in stabat tẽpus quo uerus rex nasceret, cuius tertiãdecimã die natiuitatis magi ab oriente uenerunt Hierosolymam, dicẽtes: Ubi est, qui natus est rex Iudæorum? Vidimus enim stellam eius in oriente.

Venimus adorare eum. Et bene ab oriente ueniebāt, q̄ orientē quærebant, ipsum scilicet de q̄ scriptū est: Ecce uir oriens nomen eius. Et iterū: **V**isitauit nos oriens ex alto. **N**ō autē casu, sed diuina dispensatione actū est, ut magi regē natū primū Hierosolymæ quærerēt, quæ est metropolis ciuitas Iudæorū, ut scilicet ipsi locum natiuitatis à Iudæis discerēt, & Iudæi ab ipsis regem suum natum audirent: & si cū ipsis ad adorandū p̄gerent, saluarentur: si autē pergere nollēt, inexcusabiles essent. **S**ed ipsi locū natiuitatis ex suis libris alijs ostenderunt, sed tanq̄ stulti & cæci in tenebris p̄manserunt. **F**actiq̄ sunt illis q̄si lapides in miliario, qui itinerantibus uia ostēdūt, sed tñ eis pertrās-euntibus stolidi & immobiles p̄manent. Ita quidē & Iudæi alijs locū natiuitatis Christi ostenderūt, sed in se stupidi remanserūt. **Q**uæ autē hic ab euangelista Hierosolyma uocata est, ipsa est ciuitas quæ à Sem filio Noë edificata, primū dicta est Salē, postea uero propter habitatores lebusorū appellata est lebus. **V**nde & ex utriusq̄ cōpositum est nomē eius Ierusalē. **T**ēporibus uero Salomonis regis, eius sapientia & decore ampliori honore exaltata, dicta est Hierosolyma, q̄si Hierosolomonia. **V**nde quidā metricorū ait: **H**ieroque genuit Salomonia regē. **S**uis quoq̄ uerbis magi eū quærebant, hoīem regem, pariterq̄ deum fatebantur. **H**oīem quippe quærere se ostendūt, cū dīcunt: [**V**bi est qui natus est?] regē, cum subiungunt, [**r**ex Iudæorū] **E**undemq̄ deum esse confitentur, cū subiiciunt: **V**idimus em̄ stellam eius in oriente, & uenimus adorare eū. **S**ed forte quærit aliquis, quæ ista sit differētia, ut magis in oriēte natiuitatis dñi in stella apparuit, cum angelus in Iudæa eandem nati-

uiratē pastoribus nunciauerit. Ad quod respondendum est, quia dignū fuit ut pastoribus, qui Israelitæ erant, & deū cæli cognoscebāt, rationalis creatura. i. angelus appareret, qui eos de nativitate dñi instrueret: magis uero, tanq̄ gentilibus & ratiōe carētib; irrationalis creatura stella appareret, q̄ in solito fulgore coruscans in cælo, regē cæli in terris natū ostenderet, & ira fieret, ut & illi p̄ angelum, & isti p̄ stellā admoniti, ad angularē lapidē currerēt, & ex utroq; populo unum parietē facerent, ab illo cōiuncti de q̄ ait *Ephe. i.* **A**postolus: Ipse est pax nostra, q̄ fecit utraq; unū, & medium parietē copulauit, dissoluēs inimicitias in carne sua, & ueniens euāgelizauit pacē his q̄ longe, & qui p̄pe sunt. Sed forte interrogat aliq; utrū hæc stella in cælo fidereo p̄maneret, sicut & cætera, uel p̄ aerem, an per terrā discurreret. **A**d quod dicendum, q̄ a neq; in cælo fidereo fixa erat, neq; in terra, sed p̄ aera discurrebat, ut dux & præuia magorū usq; ad natum puere esset. Sed neq; antea fuisse creditur, neq; postea p̄mansisse, sed cum nouus hō natus est in mundo, nouum sidus apparuit in cælo. **O**mnia em̄ elementa creatorem suum in mundo uenisse cognouerunt. **C**ælū cognouit, quia mox eo nato, stellam nouam misit: mare cognouit, quia sub plātis eius se calcabile præbuit: sol cognouit, quia in eius morte radios sui luminis abscondit: saxa & lapides cognouerūt, q̄ a eo moriente scissæ sunt: terra cognouit, q̄ a eo resurgente cōtremuit. **S**ed quē irracionales creature cognouerūt, dura & stulta corda Iudæorū, adhuc nō cognoscunt. **S**ed illud prætermittēdum nō est, q̄ a fuerunt **P**riscillianistæ hæretici, q̄ dixerunt unumquēq; hoiem sub facto stellæ nasci, hoc in adiutoriū sui et-

foris assumere uolentes, quia mox ut dominus natus est, eius
 stella in oriente apparuit. Quibus est diuerso nos re-
 spodemus, quia non puer ad stellam, sed stella ad puerum
 uenit: si liceret dici ullo modo, magis puer factum stellam,
 quam stella factum pueri crederet. Dicebant autem, quod quod
 sub signo nascebatur Libræ, trapezitas esse futuros,
 plurimam autem gentes sunt, quam trapezitas non habent, &
 tamen sub eodem signo multi homines, sicut in alijs regionibus,
 nascuntur. Dicebant etiam eos quod sub signo Aquarii
 nascebantur, piscatores esse futuros, cum sine dubio mul-
 ti homines sub eodem sidere, sicut in ceteris regionibus,
 nascuntur, quod piscatores non sunt. Nam in Francia pluri-
 marumque gentium regnis, reges ex origine succedere
 solent, & nullus ignorat, quia sub eodem signo, & eadem
 hora qua filius regis nascitur, multi ex seruili conditione
 in eodem regno sub eodem sidere nascuntur, & tamen filius
 regis cum adultus fuerit, regni dignitate sublimatur,
 cum illi qui cum eo nati sunt, usque ad mortem in serui-
 tute permaneant. Sed ne parua hæc ad Priscillianistarum
 heresim destruendam uideatur, etiam scriptura sacra au-
 thoritate adhibeamus. Legimus enim, quia una eademque
 hora, ex iisdem uisceribus Rebecca mater duos filios ha-
 buit, Esau scilicet & Iacob, & tamen unus electus, al-
 ter uero est reprobatus, dicente domino: Iacob dilexi, Roma. 9
 Esau autem odio habui. Si autem fatum esset, aut uterque
 electus, aut uterque esset reprobatus. Ex quibus omni-
 bus cognoscimus, quia non fatalis accidentia, sed diuina
 providentia hominum uitam ordinat atque disponit. Sed
 solent ad hæc mathematici obijcere, quia constellatione
 fatalis in ictu pungentis fiat. Quibus nos est contrarium
 respondemus, quia homo non in ictu nascitur, sed na-
 scendi moras agit. Et si fatum credendum esset, tot co-

gerentur credi fara, quot sunt hois membra. **N**on ergo stella quæ in oriète apparuit, natum puer; aliqd iuuuit, sed indicium nascentis fuit, atq; sua coruscatione magorū mētes, ad quærendū eum q; natus fuerat, illuminauit. **F**orte etiā quærit aliquis, q; isti magi fuerunt, uel ex qua gente uenerūt, qui natum puerum tā sollicitè ad adorandū quæsierūt. **C**ui nos diuersas opiniones de his adhibemus, ut eligat quod salubrius iudicauerit. **N**onnulli em̄ dixerūt eos ex **T**harso uel **A**rabia aduenisse, & in his impletā uolūt esse, **p**phetiam ad literā, quæ dicit: **R**eges **T**haris & insule munerera offerent, reges **A**rabum & **S**aba dona adducent. **E**t iterum: **O**mnes de **S**aba uenient aurē & thus deferentes, & laudē dño annunciantes. **A**lij dixerūt, ex **P**ersarū regione eos uenisse, sicut quidā de sapientibus dicit: **T**unciuber & **P**ersas celeres perrendere gressus. **P**leriq; autē arbitrati sunt eos **C**haldæos fuisse, q; **C**haldæi stellas cæli deos esse putauerūt, & in arte astronomica peritissimi fuerunt. **A**lij etiā dixerunt, ex stirpe **B**alaam, pphetę eos descēdisse, q; mox ut nouam stellā uiderunt, regē natum intellexerūt, & recolentes prophetiam **B**alaam, dicentis: **O**rietur stella ex **I**acob, & exurget hō de **I**srael, & dominabit gentium, primi cū muneribus ad adorandū eum festinauerunt. **S**ed tñ q; quilibet horū fuerint, sciendū est, quia primitiæ gentiū fuerunt, & gentes in **C**hristum credituras signauerunt. **B**ene autē tres magi fuisse dicunt, quia gentilis populus ad fidē ueniens, indiuiduam trinitatē deum confiteri didicit. **S**ive tres fuerunt, q; qui deum adorāt, tres principales uirtutes habere debent, fidem, spem, charitatē. **S**ive certe tres fuerunt, quia qui deum uidere desiderant, co-

gitationem, locutionem & operationem suam ob-
 seruare debent à malis. & memoriam, intellectum,
 & uoluntatem occupare in bonis. **¶** Vel certe tres ma-
 gicorum tribus muneribus uenerunt, quia gentilis po-
 pulus ad fidem ueniens, tres naturales uirtutes secū
 detulit, physicam scilicet, ethicā & logicam. i. natu-
 ralem, morālē & rationalē. **Audiens autē Herodes**
rer turbatus est & omnis Hierosolyma
cum illo. Herodes (ut diximus) q̄ fraudulēter & cal-
 lide regnum obtinebat Iudæorū, mox ut regē Iudæo-
 rum audiuit natum, metuens successorem, cōturba-
 tus est animo, timens ut quod iniuste tenebat, iuste
 amitteret, non intelligēs quia ille nō uenerat ut tol-
 leret regnum terrenum, sed ut credentibus cōferret
 æternum. Sed quia non solū Herodes, sed etiā omnis
 Hierosolyma cum illo turbata esse dicitur: sciēdum
 est, quia ex una magorū interrogatione, non oēs uno
 modo turbati dicuntur. Alij em̄ turbabantur, p̄pter
 inuidiam, sicut Herodes, alij, p̄pter timorē, ut Iudæi,
 qui audiētes regem quæri Iudæorū, occasionem sibi
 aliquā nascendā metuebāt, tam ex parte Herodis, q̄
 etiā ex Romanorū: alij uero nec p̄pter inuidiam,
 nec propter timorē, sed n̄ solo gaudio turbabantur.
 Qualis erat Simeon senex, & Anna uidua, & ceteri
 tales, qui spiritu sancto reuelante didicerāt uicinam
 esse Christi natiuitatē. Sed cū audissent factū, quod
 totis uotis desiderabāt, præ nimia lætitia turbaban-
 tur. Quod em̄ præ magno gaudio humana mens so-
 leat conturbari, exemplo Petri discimus, qui cū ui-
 didisset dñm in mōre clarificatū, conturbatus est, nesci-
 ens quid diceret. **Et conuocans omnes princi-
 pes sacerdotum & scribas populi, sciscitaba**

tur ab eis ubi Christus nasceretur. In eo autem quod Herodes, noui regis nativitate audita, sacerdotes & scripturarū magistros interrogauit, imitabile nobis exemplum reliquit, ut quoties aliquid nouū in ecclesia oritur, semper ad autoritatē scripturarum recurramus, propter illud quod scriptum est: **Omnia cū consilio fac,** & ea respondeamus, quæ patres nostros respondisse uel tenuisse cognouerimus, & iuxta uocē Salomonis: **Nō transgrediamur terminos antiquos, quos posuerūt patres nostri, sed impleamus illud quod per Ieremiā prophetā dicitur.** Scire super uias, & interrogare de semitis antiquis, quæ sit bonā uia, & ambulare in ea. Sed sacerdotes & scribæ requisiti ab Herode, ubi Christus nasceretur, quod legerant & didicerāt, responderūt, dicētes: **In Bethleem Iudæ,** cōfirmantes hoc autoritate prophetica, dicētes: **Et tu Bethleē terra Iudæ, nequaquam minima es in principibus Iudæ.** Non solū enim quia Christus nasceretur nouerant, sed etiā ubi Christus nasceretur. Quoniā spiritus sanctus, ut omnem occasionem non credendi auferret, non solum Christum per prophetas nasciturum prædixit, sed etiam locum ubi nasciturus erat designauit, dicens per Micheam: [Et tu Bethleem terra Iudæ, nequaquam minima es, &c.] Ac si diceret, **O Bethleem quæ es in terra Iudæ, uideris in multitudine populi minor, in amplitudine murorum angustior, altitudine turrium humilior, sed nequaquam minima eris. Quare: Quia erit te eriet durus qui regat populum meum Israel.** Vnus iam ex te egressus est, sed alter egredietur. Egressus est Dauid filius Iesse, temporaliter nascens, & temporaliter moriens: egredietur filius dei ex Ma

Jerem. 6.

rix uirginis utero temporaliter nascens, sed æternali-
 ter permanēs: egressus est David decorus et pulcher,
 sed egreditur speciosus forma præ filijs hominum:
 egressus est David, regnum Israel rationabiliter ad
 tempus gubernans: & egredietur filius dei, qui Israel
 uidentem deum, & hic ab incurfione dæmonum spi-
 ritualibus armis defender, & in futuro ad cælestis re-
 gni pascua perducer. Tunc Herodes clam vo-
catis magis, diligēter didicit ab eis tempus
stellæ, quæ apparuit eis. Postquam Herodes lo-
 cum natiuitatis Christi autoritate scripturæ didicit,
 ad callidas insidias animum conuertit, tractans quo-
 modo occulte eū perdere posset, quem palam audie-
 rat quærere. Vocatisq; clam magis, id est, occulte, di-
 ligenter didicit ab eis tempus stellæ, quæ apparuit eis.
 Quod scilicet ideo fecit, ut si magi ad eū non redirēt,
 quod postea cōrigit, ab illo tēpore quo regē Iudæo-
 rum narum audierat, omēs pueros in Bethleē inter-
 ficiēs, eū quem metuebat, interficere posset, non intel-
 ligens stultus, quia non est sapientia, non est pruden-
 tia, non est consilium contra dominū. Et mittēs il-
los in Bethleē, dixit: Ire, & interrogate dili-
genter de puero. & cum inueneritis, renūcia-
temihi. ut & ego veniēs adorem eum. In eadē
 calliditate qua Herodes fraudulenter regnū Iudæorū
 arripuerat, etiā in domini nece perseverauit, promit-
 tēs se adorare, quē disponebat occidere. Cuius exem-
 plum simulatores, id est, hypocritæ modo sequūtur,
 qui dum speciem sanctitatis ostendunt exterius, quā
 non habent interius, deū quē ficto corde quærunt cū
 Herode, inuenire non merentur: quia sicut prope est
 dominus omnibus inuocantibus se in ueritate, ita hō

ge est à peccatoribus salus. Vnde bene idē Herodes pelliceus siue pellis gloria interpretatur, quia cum hypocrita exteriorius quasi de bono opere gloriari appetit, interiori uersutia fœdi pariter & fœui sunt, iuxta illud

Matth. 7. Iud quod ait dñs: **Attendite à falsis prophetis, qui ueniunt ad uos in uestimentis ouiu, intrinsecus autem sunt lupi rapaces. Qui cum audissent regē, abierunt.** Non casu contigit, sed nuru dei actū est, ut stella

quæ magorū præuia fuerat, appropinquantes eos ad Herodē relinqueret, quatenus ipsi Iudæis Christi natum nunciarent, & ab eis locū natiuitatis autoritate scripturæ discerent. Sed cū ab Herode recessissent,

[Ecce stella quam uiderant in oriente, antecedebat eos sicut prius, usq; dum ueniēs staret supra ubi erat puer.] Discimus ergo per hanc stellam gratiā dñi nō incongrue figurari, & p Herodem, diabolu. Ingredi-

entibus ergo magis ad Herodem, stella eos reliquit: quia eos qui seruitio diaboli se subdūt, diuina gratia deserit. Sed si ab Herode egressi fuerint, si per penitentiam iugum diaboli à ceruicibus suis excutientes, de-

um quærere cœperint, iterū diuina gratia eis apparebit, iterū eos illuminabit, iterū uia qua dñs inueniatur, demonstrabit. Et solet contingere, ut maiori lætitia

exulter anima, cum gratiam dei receperit post peccatū, quàm gauderet in eius pceptione ante peccatū, sicut dominus in euāgelio de oue perdita & inuenta si-

militudinē exponēs, ait: **Dico uobis, gaudium erit in cælo super uno peccatore penitentiam agēte, quàm**

supra nonagintanouem iustis, qui non indigent penitentia. Et de reuersione prodigi filij, cum maior filius cōtristatus esset, uoce p̄ris audiuit: **Oportet te filiū gaudere, quia frater tuus mortuus fuerat, & reuerti-**

Luc. 15.

perierat & inuentus est. Vñ bene nunc de magis dici
 tur. Videntes autem stellam, gauisi sunt gau
dio magno valde. Et intrantes domum, inue
nerunt puerum cum Maria matre eius. Nul
 li dubium est, quod stella, quæ in oriente magis regē
 Iudeorum natum ostenderat, certum signum & in-
 ducium stando supra domum ubi erat puer, dederit,
 scilicet ut ipsam sine dubio esse agnoscerent, quæ in
 oriente positi natum in Iudæa didicerant. Nā quā
 magnum eum in corde tenuerint, quem uidebāt ef-
 fe parum, manifestatur cum subiungitur: Et proci
 dentes adorauerunt eum. Quem enim demis-
 sis in terram uulnibus adorauerunt, sine dubio eū de-
 um crediderunt. Et quia eum pro nobis hōiem fa-
 ctum mortale intellexerūt, mysticis muneribus hūc
 deum, regem, pariter & hominem prædicabant. Vñ
de & subditur: Et apertis thesauris suis, obtu
lerunt ei munera, aurū, thus & myrrhā. Aurum
 regi cōuenit, thus in dei sacrificio offert, myrrhā mor-
 tuorum corpora condiuntur. Omnia enim hæc san-
 cta fides ueraciter Christo offerre non desinit, dum
 unum eundemq; uerum deum, uerum regem, uerūq;
 hominē credit, et uere pro nobis mortuū ueraciter re-
 cognoscit. Cū ergo magi unum eundemq; puerū deū
 regē pariter & hominē credebant, simul ei aurū, thus
 & myrrham offerebant. Fuerunt autē nonnulli here-
 tici, qui ei aurū & thus obtulerunt, sed myrrhā offer-
 re noluerunt, quia deū ubiq; regnantē crediderūt, sed
 hōiem factū credere despexerunt. Item fuerūt alij, q;
 ei solummō myrrham obtulerūt, aurū & thus offer-
 re noluerunt, quia purum hōiem tantum crediderūt,
 sed diuinitatem in eū uob̄ intellexerūt. Sed nos ato-

rū exempla refugiētes, offeramus regi nro auro, ut ei ubique regnantē credamus: offeramus & thus, ut ei ue: deū & creatorē oīm, sine initio existentē cōfiteamur: offeramus eidē & myrrhā, ut propter salutē nostram mortale corpus eū assumpsisse nō dubitemus. Aliter, apertio thesaurorū, p̄cordia significat sancto-

Prove. 21. rum. Per aurū em̄ nitor eloquij designatur, Salomōe dicente: **Thesaurus desiderabilis requiescit in ore sapiētis.** Per thus, qđ in sacrificio dei offert, oratio mūda cum compunctione cordis: per myrrhā, qua mortuorum corpora condiūtur, uitiorū mortificatio exprimitur. Nos igitur toties regi nostro munera offerimus, quoties secretum p̄cordiorū nostrorū in eius laudibus occupamus, sicut per **Psalmistā** dicit: In me sunt deus uota tuā, quæ reddā laudationes tibi. Aper-

psal. 55. ris autem thesauris aurum ei offerimus, cum omne quod digne sapimus et loquimur, in eius gratia repuramur. Quasi thus offerimus, cū in oratione nostra cor cōtritum & spiritum humiliatū exhibemus, dicentes cum **Psalmista**: **Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo.** Quasi myrrham offerimus, cum pro eius amore carnis nostræ desideria mortificamus, implentes illud quod ait **Apostolus**: **Mortificate membra uestra que sunt super terrā, id est, fornicationem, immūditiam, auariciam & his similia.** **Et**

psal. 140. **resposso accepto in somnis, ne rediret ad Herodem, per aliam uiam reuersi sunt in regionem suā.** Ne suam crudelitatem **Herodes** callide in puerum implere posset, eius insidias præuenit angelus, monens magos in somnis, ne redirent ad **Herodē.** Sed imitabile nobis exemplum magi in suis actibus reliquerūt, cum per aliā uiam in regionē suam re-

Col. 3.

uerſi fuerūt. Regio eñ noſtra propria, paradifus eſt, quia ad hoc cõditi fuimus, ut ſi primus homo nõ peccatſet, ſine morte corpis paradifi gaudijs fruermur. Qui ergo ab illa per peccatũ cecidimus, neceſſe eſt, ut per penitentiã quaſi per aliã uia ad eã redeamus, ut qui cecidimus ſu pbiendo, inobediendo, uerita guſtãdo, per aliã uia ad eã redeamus. i. humiliãdo noſmeripſos, obediendo, & non ſolum ab illicitis, ſed etiam à licitis abſtinendo, quod ipſe præſtare dignetur, qui uiuit & regnat in ſecula ſeculorum. Amen.

IN OCTAVA
Epiphaniae. Iohannis primo

In illo tempore: Vidit Iohannes Ieſum
uenientẽ ad ſe, & ait: Ecce agnus dei. Et re.

In huius lectiõnis breuitate cõſiderandum eſt. quã latiffime trinitatis eſſentia inſeparabilis nobis cõmmendatur. Cum enim filius baptizaẽ, patris nox auditur, ſpiritus ſanctus in ſpecie columbe uidetur, una deitas in ſubſtantia, trina in perſonis declaratur. In quo loco etiã præcurſoris domini ſanctitas cõmmendatur, qui homo ex hominibus natus, per diuinã gratiam ad tantã celſitudinem eſt pductus, ut non ſolũ filium dei in forma hominis baptizaret, ſed etiam patris uocẽ deſuper intonantẽ audiret, & ſpiritum ſanctũ in ſpecie columbe uideret. Sed cuncta pordinẽ uideamus. **Vidit (inquit) Iohannes Ieſum uenientẽ ad ſe. Viſio enim iſta non ſolũ ad corporales oculos pertinere putanda eſt, ſed etia ad ſpirituales. Vidit ergo eũ corpore ambulantẽ,**